19 Μαρτίου 2017

Όταν έκλαψε η Κρήτη: 80 χρόνια από το θάνατο του Ελευθερίου Βενιζέλου

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή

Παρίσι, Τετάρτη 18 Μαρτίου 1936, ώρα 10.30 το πρωί. Η καρδιά του Ελευθερίου Βενιζέλου σταματά να κτυπά. Και μαζί «λυγίζει» η καρδιά της Ελλάδας.Όλα ξεκίνησαν από μία γρίπη, που δεν την πρόσεξε όπως έπρεπε, η οποία εξελίχτηκε σε πνευμονία με αρκετές -στη συνέχεια- παρενέργειες και τραγική κατάληξη την εγκεφαλική συμφόρηση.

Η είδηση του θανάτου του μεταδίδεται αμέσως στην Ελλάδα, με έκτακτες εκδόσεις των αθηναϊκών φύλλων. Η συγκίνηση φυσικά ήταν μεγάλη για τον άνθρωπο που επί σχεδόν πενήντα χρόνια πρωταγωνίστησε στην επαναστατική και πολιτική ζωή της Κρήτης και στη συνέχεια της Ελλάδας.Ο θάνατος τον βρήκε στο

κρεβάτι του, στο λιτό διαμέρισμα της οδού Μποζόν.

Στο τραπεζάκι δίπλα του τα τελευταία του αναγνώσματα: Αισχύλος, Ιστορία της Ευρώπης και οι πιο πρόσφατες ελληνικές εφημερίδες που δεν είχε προλάβει να ανοίξει. Στο προσκέφαλό του η σύζυγός του, Έλενα Βενιζέλου, οι δύο γιοι του και ο προσωπικός του γιατρός, Σκουλάς, που είχε κληθεί εσπευσμένα από την Αθήνα για να διαπιστώσει και αυτός πως δεν μπορούσε να κάνει τίποτα. Μόλις μαθεύτηκε ο θάνατός του, επικράτησε θρήνος και σπαραγμός σε όλη την Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Κρήτη.

Η εποχή του θανάτου του Βενιζέλου είναι κρίσιμη για τη χώρα. Διχασμός και πάλι. Μια ακόμη κρίση. Και η δικτατορία Μεταξά προ των πυλών. Για τον κόσμο των φιλελευθέρων η απώλεια ήταν τεράστια, καθώς «έφευγε» ο ιδρυτής και φυσικός ηγέτης της παράταξης. Οι εχθροί του – όχι όλοι- τον σεβάστηκαν την ώρα που βρισκόταν νεκρός πλέον μπροστά τους. Ορισμένες από τις εφημερίδες του αντίπαλου Λαϊκού Κόμματος δημοσίευσαν κείμενα που ταίριαζαν στην περίσταση. Ορισμένες άλλες σχεδόν αποσιώπησαν το γεγονός.

Οι δικοί του άνθρωποι, εκτός από τον πόνο τους, είχαν να αποφασίσουν και για το μέρος πού θα γινόταν η κηδεία του. Ο ίδιος ο Βενιζέλος είχε εκφράσει την επιθυμία να ταφεί στην Κρήτη, και πράγματι η πρώτη απόφαση που πάρθηκε από τη γυναίκα του και τους δύο γιους του ήταν να μεταφερθεί η σορός του με τρένο μέχρι το Μπρίντεζι και από εκεί με καράβι ως τα Χανιά όπου και θα γινόταν η κηδεία του.

Η κυβέρνηση, διά στόματος Ι. Μεταξά, που την εποχή εκείνη ήταν αντιπρόεδρος και υπουργός στρατιωτικών, αποφάσισε να αποδοθούν στον νεκρό τιμές πρωθυπουργού εν ενεργεία και επίσης να σταλούν στο Μπρίντεζι δύο αντιτορπιλικά να συνοδεύσουν τη σορό.

Η Έλενα Βενιζέλου λίγο μετά την αποβίβασή της από το πολεμικό πλοίο με το οποίο είχε μεταφερθεί στην Κρήτη η σορός του συζύγου της

Μόλις μαθεύτηκε στην Αθήνα πως απόφαση την οικογένειας ήταν να γίνει η κηδεία στην Κρήτη, ο κόσμος ξεσηκώθηκε. Γενική απαίτηση ήταν να μεταφερθεί πρώτα η σορός στην πρωτεύουσα για λαϊκό προσκύνημα και ύστερα να κηδευθεί στην Κρήτη. Η οικογένεια δέχτηκε και συμφωνήθηκε από τον Μεταξά να γίνει μια στάση δύο ημερών στην Αθήνα ώστε να αποδοθούν στον Βενιζέλο οι πρέπουσες νεκρικές τιμές.

Όμως παράλληλα με τον θρήνο των βενιζελικών, ξεσηκώθηκαν και οι φιλοβασιλικοί, οι οποίοι δεν δέχονταν να μεταφερθεί στην Ελλάδα ο Βενιζέλος με τιμές πρωθυπουργού την ώρα που οι βασιλείς Κωνσταντίνος, Σοφία και Όλγα

παρέμεναν θαμμένοι στο εξωτερικό.

Δυο μέρες αργότερα διοργανώθηκε μνημόσυνο στη μνήμη των νεκρών βασιλέων και μετά τη λήξη του ο αντιβενιζελικός όχλος ξεχύθηκε στην Ομόνοια με συνθήματα όπως «Έξω ο τρισκατάρατος», «Πετάξτε το πτώμα στη θάλασσα» και άλλα παρόμοια, ενώ στη συνέχεια οι διαδηλωτές κατευθύνθηκαν προς το Σύνταγμα με άγριες διαθέσεις για να διαλυθούν μόνο μετά από επέμβαση της αστυνομίας.

Οπλοφόροι Κρητικοί, που είχανε έρθει στην Αθήνα, για να σχηματίσουν, κατά την κηδεία του Βενιζέλου, τιμητική φρουρά. Ως γνωστόν όμως, η κηδεία, τελικώς, δεν έγινε στην πρωτεύουσα…

Με πρόφαση τον κίνδυνο δημιουργίας νέων επεισοδίων η κυβέρνηση ζήτησε από την Έλενα Βενιζέλου να μη γίνει η προγραμματισμένη στάση στην Αθήνα και έτσι αποφασίστηκε να μεταφερθεί η σορός κατευθείαν στην Κρήτη.

Το τρένο με τη σορό του Βενιζέλου έφτασε στο Μπρίντεζι στις 24 Μαρτίου. Εκεί βρίσκονταν ήδη τα αντιτορπιλικά «Κουντουριώτης» και «Ψαρά» που είχε στείλει η ελληνική κυβέρνηση. Το φέρετρο και οι συγγενείς ανέβηκαν στο «Κουντουριώτης» και στη συνέχεια τα δύο πλοία, με μεσίστιες σημαίες, ξεκίνησαν το ταξίδι της επιστροφής.

Την ίδια ώρα στην Αθήνα, όσοι μπορούσαν έφευγαν για τα Χανιά, ενώ πολλοί περισσότεροι περίμεναν μάταια στην προκυμαία του Πειραιά μήπως βρουν κάποιο πλοίο που θα τους μετέφερε στην Κρήτη. Μαθεύτηκε όμως πως τα δύο πλοία που συνόδευαν τη σορό του Βενιζέλου θα περνούσαν από τον Ισθμό κι έτσι πλήθος κόσμου κατέκλυσε τις δυο πλευρές της διώρυγας με λουλούδια, στεφάνια και κεράκια. Όλοι περίμεναν υπομονετικά με τις ώρες.

Ήταν 10 το πρωί όταν τα δύο πολεμικά πλοία έφτασαν επιτέλους στη διώρυγα. Προχωρούσαν αργά αργά ρυμουλκούμενα από ειδικό πλοίο. Ο κόσμος κατάλαβε σε ποιο σημείο του «Κουντουριώτη» βρισκόταν το φέρετρο από τον τεράστιο σωρό των λουλουδιών που το κάλυπτε κι οι στιγμές που ακολούθησαν ήταν ιδιαίτερα συγκινητικές.

Ο κόσμος υποδέχεται τη σορό του ΒενιζέλουΟ κόσμος υποδέχεται τη σορό του Βενιζέλου

Όλοι άρχισαν να ρίχνουν τα στεφάνια στη θάλασσα και να ανάβουν τα κεράκια, κλαίγοντας με λυγμούς οι οποίοι σταμάτησαν μόνο όταν τα δύο πλοία είχαν απομακρυνθεί από τη διώρυγα.

Το επόμενο πρωί τα δύο αντιτορπιλικά έφτασαν στην Κρήτη. Η πόλη των Χανίων, βυθισμένη στα μαύρα, ήταν έτοιμη να υποδεχτεί για τελευταία φορά τον Βενιζέλο. Γύρω στις 10 το πρωί η λευκή βενζινάκατος με το φέρετρο ξεκίνησε από τα πλάγια του «Κουντουριώτη» την ώρα που από το φρούριο ακούγονταν πένθιμοι κανονιοβολισμοί. Όταν η βενζινάκατος έφτασε στην προκυμαία όλοι γονάτισαν.

Στη συνέχεια η νεκρική πομπή με επικεφαλής βρακοφόρους Κρητικούς, συμπολεμιστές του Βενιζέλου, κατευθύνθηκε προς την Μητρόπολη Χανίων, όπου και τελέστηκε η νεκρώσιμη ακολουθία. Μετά η πομπή ξεκίνησε πάλι, αυτή τη φορά για τη Χαλέπα, όπου η σορός εναποτέθηκε στο μικρό εκκλησάκι της Αγίας Μαγδαληνής, κοντά στο σπίτι του Βενιζέλου. Ήταν γύρω στη μία το μεσημέρι όταν ξεκίνησε το λαϊκό προσκύνημα, το οποίο κράτησε μέχρι το επόμενο πρωί.

Στις 11 την άλλη μέρα το λείψανο μεταφέρθηκε στο Ακρωτήρι όπου ήταν η επιθυμία του Βενιζέλου να ταφεί. Στο ίδιο σημείο το 1898, ως πολέμαρχος της Κρήτης, αντιμετώπιζε τα κανόνια των ξένων στόλων, έγραφε την ιστορική διαμαρτυρία του για τον βομβαρδισμό της Κρήτης και σήκωνε λίγο αργότερα, μαζί με άλλους οπλαρχηγούς, την ελληνική σημαία. Όσοι από εκείνους τους οπλαρχηγούς ήταν ακόμη εν ζωή βρίσκονταν τώρα μαζί του συνοδεύοντας το λείψανό του μέχρι την τελευταία του κατοικία. Φυσικά η πομπή ήταν τεράστια. Το πλήθος του κόσμου αμέτρητο. Ακριβώς στη μία το μεσημέρι το φέρετρο εισήλθε για πάντα στην κρητική γη, ενώ ο κόσμος έριχνε από πάνω μύρα, δάφνες και λουλούδια.

Η πλάκα που στήθηκε έγραφε:ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ 1864-1936

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος στη νεκρική κλίνη

Ο κόσμος συνοδεύει, στην Κρήτη, τη σορό του Βενιζέλου

Νεκρικά στεφάνια και πρόσωπα που θρηνούν στην κεντρική είσοδο της αθηναϊκής κατοικίας του ζεύγους Βενιζέλου

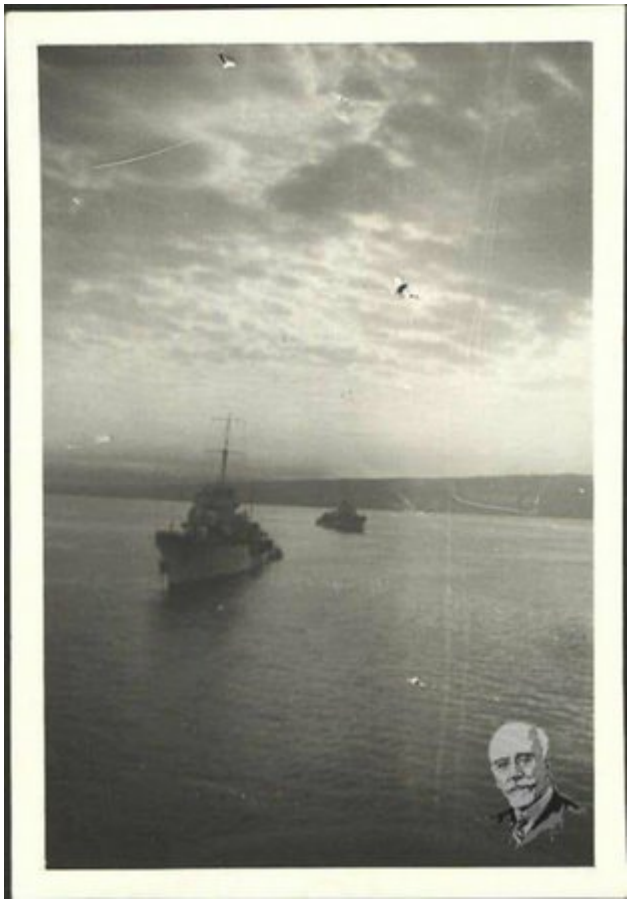

Το «Κουντουριώτης» φτάνει στο λιμάνι των Χανίων με τη σορό του Βενιζέλου

Το καραβάκι με τη σορό του Βενιζέλου στο λιμάνι των Χανίων

Ο κόσμος υποδέχεται τη σορό του Βενιζέλου

Καθώς το καράβι με τη σορό του Βενιζέλου φτάνει στα Χανιά, η εκεί ελληνική σημαία κατεβαίνει μεσίστια

Μαθήτριες περιμένουν, σε παράταξη, στα Χανιά, να περάσει η σορός του Ελευθερίου Βενιζέλου

Η μεταφορά της σορού του Ελευθερίου Βενιζέλου στο Ακρωτήρι

Οπλοφόροι Κρητικοί, που είχανε έρθει στην Αθήνα, για να σχηματίσουν, κατά την κηδεία του Βενιζέλου, τιμητική φρουρά. Ως γνωστόν όμως, η κηδεία, τελικώς, δεν έγινε στην πρωτεύουσα...

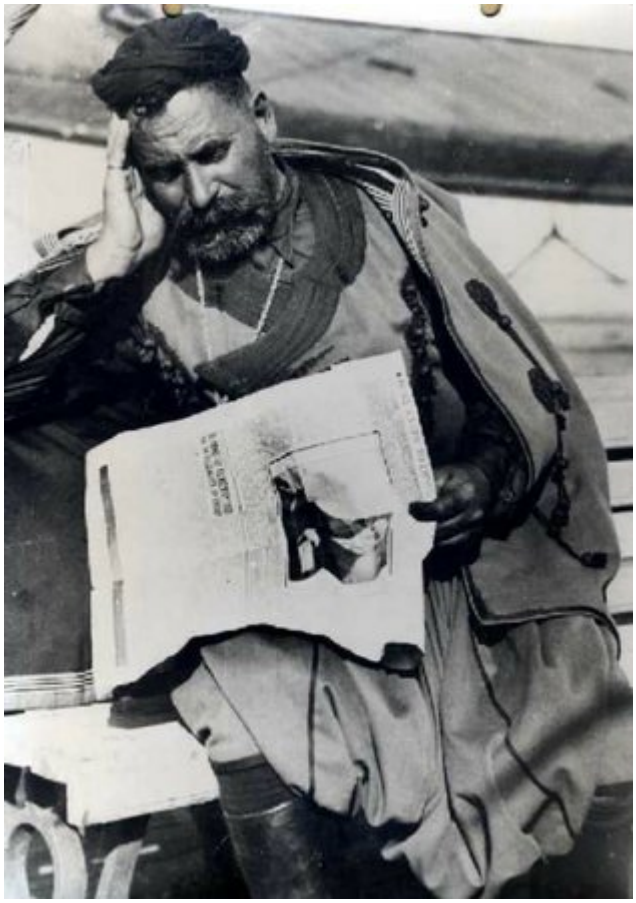

Κρητικός κρατάει εφημερίδα με την είδηση του θανάτου του Ελευθερίου Βενιζέλου

Η Έλενα Βενιζέλου λίγο μετά την αποβίβασή της από το πολεμικό πλοίο με το οποίο είχε μεταφερθεί στην Κρήτη η σορός του συζύγου της

Πηγή: newsonly.gr